

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi, lukiouudistus@minedu.fi

Viite: OKM/41/010/2017 (24.01.2018)

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Metropolia Ammattikorkeakoulu, myöhemmin Metropolia kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Esityksen tavoitteena on uudistaa lukiokoulutuksen rakenteita tavalla, joka edistää tulevaisuudessa tarvittavan laaja-alaisen yleissivistyksen ja korkeatasoisen osaamisen vahvistumista lukiokoulutuksessa. Uudistuksella pyritään edistämään lukiokoulutuksen järjestäjien keskinäistä yhteistyötä sekä yhteistyötä korkeakoulujen, muiden koulutuksen järjestäjien sekä työelämän ja muun ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Metropolia pitää tavoitteita kannatettavina.

Tavoitteena on vahvistaa myös opiskelijoiden mahdollisuuksia kehittää kansainvälistymistä tukevaa osaamistaan ja mahdollisuuksia tutustua korkeakouluihin ja korkeakouluopintoihin jo lukio-opintojensa aikana riippumatta siitä, missä lukiossa he opiskelevat. Metropolia tukee esitystä, jossa korkea-asteen kanssa tehtävän yhteistyön lisäämisellä pyritään tukemaan lukiolaisten jatko-opinto- ja urasuunnittelua. Yhteistyö ei saa kuitenkaan aiheuttaa uusia taloudellisia lisärasitteita korkeakoulujen perustoimintaan.

Metropolia tukee esitystä opintojen ohjauksen tehostamisesta. Uudistuksen tavoitteena on, että opiskelijat saavat oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti tarvitsemansa opintojen ohjauksen ja pystyvät tekemään sekä lukio- että jatko-opintojaan koskevia valintoja. Henkilökohtaisella ohjauksella voidaan vähentää lukio-opintojen jälkeisiä väli vuosia, helpottaa ylioppilaiden siirtymistä korkea-asteelle ja parantaa heidän edellytyksiään korkeakouluopintoihin kiinnittymisessä ja opinnoissa menestymisessä.

Metropolia kannattaa esitystä, jonka mukaan ylioppilastutkinnon kokeiden uusimiskertoja koskevista rajoituksista luovuttaisiin ja koulutuksen järjestäjälle säädettäisiin velvollisuus järjestää kokeet myös ylioppilastutkinnon suorittaneelle henkilölle, joka uusii tutkintoon sisältyvän kokeen tai täydentää tutkintoaan, sekä henkilölle, joka suorittaa erillisen kokeen.

Metropolian näkemyksen mukaan tulevaisuuden laaja yleissivistys ja paras mahdollinen pohja korkeakouluopinnoille edellyttävät lukiokoulutuksessa laajaa pakollista ainevalikoimaa sekä pedagogiikan ja arviointitapojen voimakasta kehittämistä. Tämä on mahdollista, kun myös ylioppilaskirjoitukset ohjaavat kehittämistyötä samaan suuntaan.

Metropolia tukee esitettyä lukiolain uudistamista esityksen mukaisesti. Uudistus vahvistaa lukio-opiskelijan valmiuksia siirtyä korkea-asteen opintoihin sekä suuntaa lukioiden toimintakulttuurin kehittymistä vahvemmin yhteistyöhön perustuvaksi, yksilölliset tarpeet huomioivaksi ja monimuotoisemmaksi.

Erityisen positiivisina uudistuksina Metropolia näkee lukiolain 8 § ja 13 §, jotka sisältävät lukiokoulutuksen järjestäjän yleisen velvollisuuden toimia yhteistyössä korkeakoulujen kanssa ja järjestää osan lukio-koulutuksen oppimäärän opinnoista yhdessä yhden tai useamman korkeakoulun

kanssa. Opiskelijan mahdollisuus yksilöllisiin opintoja koskeviin valintoihin paitsi omassa oppilaitoksessa myös korkeakouluopetusta hyväksi käyttäen tukee lukiolaisten korkeakouluvalmiuksien kehittymistä sekä jatko-opintojen ja uravalintojen suunnittelua. Yhteistyö ei saa kuitenkaan aiheuttaa uusia taloudellisia lisärasitteita korkeakoulujen perustoimintaan.

Korkeakouluopintoihin siirtymisen kannalta on myös myönteistä, että tässä kohtaa lakiluonnosta korostetaan opetuksen järjestämistä siten, että opiskelijalla on mahdollisuus kehittää kansainvälistä osaamistaan sekä työelämä- ja yrittäjyysosaamistaan. Nämä osaamiset ovat keskeinen osa korkeakouluvalmiuksia.

Yhteistyötä korkeakoulujen kanssa helpottaa se, että lukiolain 10 §:ssä oppimäärien ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen perusteena käytettäisiin opintopisteitä. Metropolia korostaa, että lukio-opintojen opintopiste on mitoitettava selkeästi työmäärältään saman suuruiseksi työmäärältään kuin sen on korkeakouluissa.

Opintojen ohjauksen korostaminen on tärkeää jatko-opintojen kannalta ja helpottaa siirtymistä korkeakouluun. Erityisen positiivisena Metropolia näkee, että lukio-koulutuksen oppimäärän suorittaneella henkilöllä, joka ei ole saanut jatko-opiskelupaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, olisi oikeus saada opintoihin hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin liittyvää ohjausta oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana.

Metropolia tukee lakia ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamiseksi. Koska opetus- ja kulttuuriministeriö ja korkeakoulut ovat yhdessä linjanneet korkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämisestä niin, että nykyistä merkittävästi suurempi osa opiskelijoista valitaan todistusvalinnalla ja todistusvalinnalla täytettävistä paikoista valtaosa varataan ensimmäistä opiskelupaikkaansa hakeville, Metropolia pitää erittäin tärkeänä muutosta, joka mahdollistaa hyväksytyt ylioppilaskokeen rajoituksettoman uusimismahdollisuuden sekä hylätyn kokeen rajoituksettoman uusimismahdollisuuden tutkinnon suorittaneille henkilöille.

Korkeakoulujen opiskelijavalintaa selkeyttää ylioppilastutkinnon valmistumista koskeva täsmennys siten, että ylioppilastutkinnon suorittaminen edellyttää lukion oppimäärän suorittamista tai muiden erikseen määriteltujen mukaisten edellytysten täyttymistä.

Helsinki 5.3.2018

Riitta Konkola
Toimitusjohtaja-rehtori